

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет
Стоматологічний факультет
Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології
Освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 221 «Стоматологія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФІЛАКТИКА СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ
3 курс

Нормативний чи вибірковий освітній компонент нормативний

Формат освітнього компонента очний
(очний; змішаний; дистанційний)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 221 «Стоматологія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Стоматологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс третій

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
стоматології дитячого віку та імплантології

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Назарян Р.С.
(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2021 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем стоматологічного профілю
Протокол від “02” вересня 2021 року № 4

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
стоматологічного профілю

(підпис)

проф. Рузін Г.П.
(прізвище та ініціали)

“02” вересня 2021

Харків – 2021 р.

Розробники: Назарян Розана Степанівна, Іскоростенська Ольга Володимирівна, Мись Вікторія Олександрівна.

Викладачі: Кузіна В.В., Фоменко Ю.В., Іскоростенська О.В., Мікулінська-Рудіч Ю.М., Мись В.О., Запара С.Ф., Власов А.В., Тіщенко О.В., Ткаченко М.В.

Інформація про викладача:

Назарян Р.С. - доктор медичних наук, професор, зав. кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, ортодонція.

Кузіна В.В. - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Фоменко Ю.В. - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Іскоростенська О.В., - асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Мись В.О. - асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Мікулінська-Рудіч Ю.М. – асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Запара С.Ф. – асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Власов А.В. – асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Тіщенко О.В. – асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Ткаченко М.В.– асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія.

Контактний E-mail кафедри: kaf.st.dytiachoist@knu.edu.ua

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація: заняття проводяться в умовах УСЦ ХНМУ

Інформація про дисципліну
1. Опис навчальної дисципліни

”Профілактика стоматологічних захворювань” для студентів 3 курсу стоматологічного факультету

Всього годин: 120/4 кредита

(лекцій - 10 годин, практичні заняття – 60 годин, СРС- 50 годин)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Напрямок підготовки <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: <u>221 «Стоматологія» - магістри</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		3-й	-
		Семестр	
		5-й	-
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 70 самостійної роботи студента - 50	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий	Лекції	
		10 год.	-
		Практичні, семінарські	
		60 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		50 год.	-
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: диф. залік			

Освітня програма вищої освіти України, другий (магістерський) рівень, кваліфікація освітня, що присвоюється – магістр, галузь знань - 22 Охорона здоров'я, спеціальність 221 «Стоматологія» складена на основі Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2017 р. № 53 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266», відповідно до наказу МОН України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Програма курсу визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Кафедра приймає кваліфікованих студентів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної

орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам університету.

Сторінка дисципліни в системі Moodle:

<http://31.128.79.157:8083/course/index.php?categoryid=175>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення профілактики стоматологічних захворювань визначається кінцевими цілями, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її розділів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного розділу сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

3. Статус дисципліни: основна формат дисципліни змішаний - дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни, передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються доступні інформаційні інтерактивні технології (ZOOM, Moodle), очне та дистанційне консультування.

4. Методи навчання. Для проведення занять використовуються клінічний (курація дітей зі стоматологічними захворюваннями), фантомний, електронно-інформаційний (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, лекції), науковий (участь у наукових розробках з дисципліни), контрольний (тести, ситуаційні завдання, оцінка практичних навичок, захист клінічного кейсу).

5. Рекомендована література.

1. Хоменко Л.О. та співавт. Терапевтична стоматологія дитячого віку. – Київ: Книга плюс, 1999.- 526с.
2. Терапевтическая стоматология детского возраста под редакцией проф.Л.А.Хоменко. - Київ: Книга плюс, 2007.- 815с.
3. Данилевський М.Ф., Борисенко А.В., Полігун А.М., Сідельникова Л.Ф., Несин О.Ф. Терапевтична стоматологія. Фантомний курс, (1 том).- К.: Здоров'я, 2001.- 392с.
4. Боровский Б.В. и др. Терапевтическая стоматология, М., Медицина, 1998.- 736с.
5. Лукиных Л.М. Кариес зубов (этиология, клиника, лечение, профилактика).- Нижний Новгород, НГМА, 1999.- 186с.

6. Пререквізити та кореквізити дисципліни

Дисципліна «Профілактика стоматологічних захворювань» пов'язана з дисциплінами анатомія та морфологія, патологічна анатомія, терапевтична стоматологія.

7. Результати навчання

В результаті вивчення дисципліни «Профілактика стоматологічних захворювань» студент повинен вміти:

1. Планувати заходи до дотримання здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я;
2. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології;
3. Визначати фактори ризику основних стоматологічних захворювань;
4. Здійснювати епідеміологічний аналіз стоматологічної захворюваності населення;
5. Обґрунтувати гігієнічні заходи з профілактики стоматологічних захворювань;

6. Планувати первинну та вторинну профілактику найбільш поширених стоматологічних захворювань у дітей різного віку;
7. Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених стоматологічних захворювань у дітей різного віку;
8. Проводити заходи в диспансерній групі дітей із факторами ризику;
9. Планувати заходи для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань, оцінити їх ефективність.

Зміст дисципліни

1. Тематичний план лекцій розділу

(Кількість годин – 10)

№ п/п	Тема	Кол. годин
1	Сучасні принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям. Розвиток тимчасових та постійних зубів. Чинники, що впливають на формування та мінералізацію твердих тканин. Розвиток тимчасових та постійних зубів. Чинники, що впливають на формування та мінералізацію твердих тканин.	2
2	Гомеостаз зуба після прорізування. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження. Вплив на процеси формування, мінералізації і дозрівання емалі з метою профілактики карієсу.	2
3	Карієсогенні фактори в порожнині рота. Способи їх виявлення та усунення. Роль мікрофлори порожнини рота та факторів захисту в розвитку карієсу та захворювань пародонта.	2
4	Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей. Показання, засоби, механізм дії, методика застосування.	2
5	Профілактика захворювань пародонту у дітей. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Контрольоване чищення зубів. Професійна гігієна порожнини рота.	2
Всього годин		10

2. Тематичний план практичних занять розділу

(Кількість годин – 60)

№ п/п	Тема практичного заняття	К-ть годин
	Розділ 1. Профілактика стоматологічних захворювань	
	Підрозділ 1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань. Алгоритм обстеження дітей та індексна оцінка стану порожнини рота.	
1	Введення в курс профілактики. Загальні питання профілактики стом. захворювань, поняття, мета, завдання, методи. Анатомо-фізіологічні особливості будови органів порожнини рота у віковому аспекті. Етапи розвитку щелепно-лицевої ділянки, формування зубів, слизової оболонки порожнини рота та тканин пародонту.	4
2	Запис зубної формули: клінічної, анатомічної. Методи стоматологічного огляду. Алгоритм обстеження. Практичне ознайомлення студентів з методикою огляду один на одному. Практичне засвоєння індексів КПВ, кп, КПВ+кп, КПВп, кпп . Індекси карієсу.	4
3	Індекси гігієни порожнини рота (Гріна - Вермілліона, Федорова - Володкиної, Сілнес – Лоу). Індексна оцінка стану тканин пародонта	4

	(SPITN, PMA, PI). Проба Шиллера – Писарева. Методика стоматологічного обстеження згідно даних ВООЗ. Карта реєстрації стоматологічного статусу. Заповнення карти.	
4	Підсумковий контроль 1	4
Підрозділ 2. Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.		
5	Карієсогенна ситуація в порожнині рота. Методи її виявлення та усунення. Структура та біологічні властивості емалі та дентину. Дозрівання емалі після прорізування зуба. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження. Вплив на процеси формування, мінералізації і дозрівання емалі з метою профілактики карієсу. Біологічні властивості пульпи зуба. Сучасні уявлення про обмінні процеси в емалі і пульпі зуба.	4
6	Склад і властивості ротової рідини: її роль в процесах дозрівання емалі, демінералізація, ремінералізація. Захисні механізми порожнини рота. Мікрофлора порожнини рота, її участь в розвитку основних стоматологічних захворювань. Поверхневі утворення на зубах. Класифікація назубних нашарувань.	4
7	Засоби гігієни порожнини рота, їх склад та властивості, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу. Предмети гігієни порожнини рота, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу.	4
8	Методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Індивідуальна гігієна. Засвоєння чищення зубів. Засвоєння чищення зубів. Контрольоване чищення зубів. Професійна гігієна порожнини рота: методи та оснащення. Гігієнічне стоматологічне навчання і виховання дітей в організованих дитячих колективах. Проведення уроку здоров'я. Санітарна освіта - складова первинної профілактики стоматологічних захворювань. Організація стоматологічної санітарної освіти, її форми, методи, засоби	4
9	Підсумковий контроль 2	
Підрозділ 3. Профілактика карієсу та захворювань пародонта. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань.		
10	Профілактика карієса та захворювань пародонта. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань. Екзогенна профілактика карієса зубів у віковому аспекті. Характеристика засобів для місцевої профілактики карієса, призначення та засоби їх використання. Практичне засвоєння різних методик проведення екзогенної профілактики карієса у дітей. Екзогенна профілактика карієсу зубів у віковому аспекті. Характеристика засобів для місцевої профілактики карієсу, призначення та способи їх використання. Практичне засвоєння різних методик проведення екзогенної профілактики карієсу у дітей	4
11	Герметизація фисур зубів. Методи, показання до застосування. Засоби для герметизації фисур зубів та методика їх застосування. Практичне засвоєння техніки герметизації фисур зубів. Ендогенна профілактика карієса зубів у дітей. Взаємодія з лікарем – педіатром. Планування, методи проведення. Системне введення фторидів. Механізм карієспрофілактичної дії фторидів. Системне призначення макро- та мікроелементів, вітамінів в залежності від віку дитини. Контроль ефективності профілактики карієса	4
12	Профілактика захворювань пародонту у дітей. Основні етіопатогенетичні чинники захворювань пародонту. Планування і	4

	методи проведення. Гігієна порожнини рота як основа профілактики захворювань пародонту. Призначення засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота, залежно від стану тканин пародонту	
13	Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Основні етапи впровадження та організаційні засади. Підготовка, складання програми. Критерії оцінки ефективності програми комплексної системи профілактики. Диспансеризація дітей у стоматолога, як основний метод впровадження первинної профілактики. Принципи, організаційні форми, етапи диспансеризації. Методика формування стоматологічних диспансерних груп	4
14	Підсумковий контроль 3	4
15	Залік	4
	Всього годин	60

3. Самостійна робота розділу
(Всього годин - 40)

№ п/п	Тема занять	Кількість годин	Види контролю
1.	Підготовка до практичних, семінарських занять (теоретична, опрацювання практичних навичок, умінь), номери тем: 1-14	28	Поточний на практичних заняттях
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять, теми: 1 – 4		Поточний
	1.Індекс гігієни порожнини рота Кузьміної Е.М., модифікований індекс Rustogi.	1	
	2.Сучасні прилади для професійної гігієни порожнини рота <i>PROPHY – MAX, AIR – MAX BOOSSTER</i> , Міні-П'єзон, Cavitron, AerFlow C1 та інші.	1	
	3. Сучасні матеріали для герметизації фісур постійних зубів у дітей (силанти, склоіомери, компомери, рідкі композити, ормокери).	2	
	4. Нові способи та методи екзогенної профілактики карієсу зубів	2	

3.	Індивідуально-дослідницька самостійна робота, теми: 1. Ефективність герметизації фісур зубів за допомогою різних герметиків. 2. Визначення ефективності профілактичних заходів після проведеного курсу екзогенної та ендогенної профілактики препаратами кальцію та фтору. 3. Розробка схем профілактики стоматологічних захворювань у залежності від вмісту фтору в питній воді.	6	Поточний
	4. Розповсюдженість та інтенсивність каріозного ураження у групи дітей навчального закладу. 5. Вивчення типу мікрокристалізації ротової рідини у студентів групи. 6. Розповсюдженість та інтенсивність захворювань пародонта з урахуванням віку дитини у дошкільних учбових закладах та школах. 7. Провести обстеження групи дітей учбового закладу за методикою ВООЗ із заповненням карти ВООЗ. 8. Провести обстеження стану гігієни рота у групі дітей учбового закладу.		
Всього годин		40	

Політика та цінності дисципліни.

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про проходження своєчасного медичного огляду.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початка занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону

України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в душі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в душі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

Заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки стоматологічного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри стоматології дитячого віку та імплантології ХНМУ.

Політика оцінювання

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) та підсумкові заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за стандартною таблицею.

Оцінювання підсумкового заняття

Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з навчальною програмою з дисципліни (далі - НПД) за розкладом, під час занять.

Для підготовки до ПЗ на інформаційному стенді кафедри представлено наступні матеріали:

- базові та якірні тестові завдання ;
- перелік теоретичних питань (у т.ч. питання із самостійної роботи);
- перелік практичних навичок;
- перелік препаратів, рецепти яких повинен виписувати студент;
- перелік облікових медичних документів;
- критерії оцінки знань і умінь студентів;
- графік відпрацювання студентами занять впродовж семестру.

Диференційний залік

Диференційний залік з дисципліни «Профілактика стоматологічних захворювань» - це процес, протягом якого перевіряються:

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетентності - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Для підготовки до заліку на інформаційному стенді кафедри представлено наступні матеріали:

- базові та якірні тестові завдання;
- перелік теоретичних питань (у т.ч. питання із самостійної роботи);
- перелік практичних навичок;
- перелік препаратів, рецепти яких повинен виписувати студент;
- перелік облікових медичних документів;
- критерії оцінки знань і умінь студентів;
- графік відпрацювання студентами занять впродовж семестру;
- графік консультацій з дисципліни впродовж семестру.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

На засіданні кафедри повинно бути затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються студентові тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового заняття та диференційного заліку.